

N:o 208.

Af Herr Åke Andersson: *Om ändring i Konkurslagens stadganden rörande tillsättande af rättens ombudsman.*

Då jag nu går att återupptaga min vid förra riksdagen väckta motion angående borgenärers i konkursbo fria rätt att sjelfva besluta om utseende af rättens ombudsman deruti, är det icke af orsak att dermed upptaga en onödig strid, hvaraf ingen nytta eller gagn skulle uppstå för vårt lands frie medborgare, utan i det stället att deras rop skulle hörsammas och besvaras. Det var på folkets rop om befrielse från detta förmynderskap som jag förra riksdagen framlade förslag härom, och detta har sedan dess icke tystnat, utan jag har ytterligare blifvit uppmanad att icke låta frågan bortdö. Följande denna uppmaning i förening med egen öfvertygelse kan jag icke underlåta att ånyo framkomma med mitt förslag, ehuru Lag-Utskottet, på de skäl dess Utlåtande N:o 4 utvisar, lemnat det utan afseende. Under diskussionen härom var jag icke ensam om min mening härutinnan i denna Kammaré, och äfven inom den Första uppträdde män som gillade mitt förslag. Detta gifver mig så mycket mera dristighet att återkomma, ty erfarenheten både har visat och visar att i många, ja till och med i de flesta konkurser har rättens ombudsman varit alldeles obehöflig, ithy att godemän och sysslomän sjelfva kunnat uträtta allt hvad i konkursen kommit i fråga, utan att i ringaste mån behöfva anlita ombudsmannen. Det enda han uträttat är de sammanträden han enligt Konkurslagen varit skyldig att utsätta och öfvervara.

Ostridigt är det, man må resonera derom huru man vill, att icke konkursboets tillgångar blifva mindre ju flera förvaltare eller utredningsmän deruti finnes, — och när dertill kommer det af domaren godtyckliga tillsättandet af personer boende till och med utom domsagan, på flera mils afstånd från borgenärers och sysslomäns hemvist, det oaktadt utsätter sammanträden hemma hos sig eller i sin närhet, hvaraf följer att arfvodet måste beräknas så att sysslomän för sina resor må vara ersatta, — således en dubbel kostnad för konkursboet, men för ombudsmannen en dubbel vinst. Tillägger man nu det förmynderskap som borgenärer och sysslomän äro på sätt och vis genom rättens ombudsman underkastade, kan väl ingen förundra sig öfver att ett sådant lagstadgande väcker missnöje bland folket.

Väl medgifves, att i vidlyftiga konkurser kan rättens ombudsman vara behöflig, med under sådant förhållande anser jag att det må stå borgenärer fritt att sjelfva utse

en man till hvilken de hysa förtroende, och aldraminst såsom nu är fallet, att det skall bero på domarens godtycke. Men der borgenär och sysslomän icke anse ombudsman vara af nöden, de då må derifrån vara befriade.

Lag-Utskottet anförde bland annat vid förra riksdagen såsom skäl för sitt afstyrkande, att Konkurslagen, i händelse min framställning skulle bifallas, nära nog från början till slut måste omarbetas, men om detta skulle blifva fallet, hvilket jag för min del icke kan finna, utan blott ett tillägg till Konkurslagen, ty der rättens ombudsman är behöflig, är ju äfven de paragrafer, som röra ombudsman, behöfliga. Jag anser därför att det enda nödiga, för vinnande af bifall till min framställda begäran, är, att en Kongl. Förordning blefve utfärdad som berättigar borgenärerna att sjelfve bestämma, huruvida de anse ombudsman i konkursen vara behöflig eller icke, och der så är att rättens ombudsman behöfs, de då må ega frihet att sjelf välja sådan, och häraf finner jag för min del att någon omarbetning af ifrågavarande lagbestämmelser minst af allt vara behöflig, men om ock så vore att en omarbetning vore af nöden eller behöfvat påkallad, så är det dock en billig fordran af folket begärdt, ty icke är folket till för lagens skull, utan lagen för folkets skull.

Jag vågar således ännu en gång föreslå den förändring,

att vid sammanträden i konkurser för utseende af godemän och sysslomän, det må stå borgenärer fritt att besluta, om de anse rättens ombudsman vara för konkursboets förvaltning behöflig; då sjelfva, eller i samråd med rätten utse en för sakkunskap och redbarhet känd man till deras biträde som rättens ombudsman, men i motsatt fall öfverlemna uppdraget ensamt åt godemän och sysslomän.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm i Januari 1870.

Häruti instämmer

Åke Andersson.

J. W. Lundqvist.
